

KANDIDAT

4075

PRØVE

JUR103 1 Kontraktsrett I

Emnekode	JUR103
Vurderingsform	Hjemmeeksamen
Starttid	06.04.2021 08:00
Sluttid	06.04.2021 12:00
Sensurfrist	26.04.2021 21:59
PDF opprettet	02.12.2021 09:53

Oppgave	Tittel	Oppgavetype
i	JUR103 V21 forside	Informasjon eller ressurser
1	JUR103 V21 spørsmål 1	Langsvar
2	JUR103 V21 spørsmål 2	Langsvar
3	JUR103 V21 spørsmål 3	Langsvar
4	JUR103 V21 spørsmål 4	Langsvar

1 JUR103 V21 spørsmål 1

Peder fikk en gammel sjekte av sin onkel, Ole Ås. Peder og Ole hadde vært på utallige fisketurer i sjekten. Ole ville fortsette å fiske, men alderen tilsa at det var mest fornuftig at Peder overtok ansvaret for båten. Ole ga uttrykk for at han ønsket at båten ble i slektens eie. Peder syntes det var en fornuftig tanke og ga uttrykk for at han ville ta godt vare på båten.

Ole døde kort tid etter at Peder hadde overtatt båten. Barna til Ole var meget misfornøyde med at Peder hadde fått båten.

Da Ole døde var Peder ikke lenger så interessert i å fiske og båten ble stort sett liggende ved bryggen.

Peder ble kontaktet av Marte Kirkerud. Hun spurte om hun kunne få kjøpe sjekten og tilbød Peder kr 65000. Peder redegjorde for forhistorien til at han hadde fått sjekten og sa at han var svært betenkt med å selge båten. Marte var pågående og sa at de kunne inngå en leieavtale. Peder syntes det var en god ide og de inngikk følgende avtale:

Leieavtale

Leietaker Marte Kirkerud leier sjekten «Makrellen» av utleier Peder Ås i fem år fra 01.01.2015. Leiesummen for hele leieperioden er kr 50000. Leietaker betaler kr. 25000 ved kontraktsinngåelsen. Det resterende forfaller til betaling 01.01.16.

Peder registrerte at Marte brukte båten flittig og at hun også hadde pusset den opp og malt den i en ny farge.

Peder døde i desember 2019 og hans eneste datter, Ulla Ås, overtok dødsboet som enearving. I januar 2020 tok Ulla kontakt med Marte og ba henne om å levere tilbake sjekten. Marte nektet og hevdet at hun hadde kjøpt båten av Peder. Hun viste blant annet til at Peder var kjent med at hun hadde betalt for alt av vedlikehold og skiftet motor for ett år siden.

Spørsmål 1

Har Marte Kirkerud rett til å beholde båten?

Skriv ditt svar her...

Den overordnede problemstillingen er om Marte Kirkerud har rett til å beholde båten hun leide fram til Peders død.

Spørsmålet må løses på bakgrunn av alminnelige prinsipper for avtaletolkning. Det primære ved all avtaletolkning er å finne ut hva partene har ment jf. Kierulfdommen. Dersom det foreligger en subjektiv forståelse blant partene, skal denne enigheten senere legges til grunn. Da det ikke foreligger en subjektiv forståelse, beror drøftelsen seg på en objektiv tolkning av ordlyden.

Det fremgår av langvarig og samstemt rettspraksis at vurderingstemaet for avtaletolkning er hva som blir det rimelige utfallet av avtalen når alle forhold er tatt i betraktning. Et sentralt tolkningsmoment er avtalens ordlyd etter den alminnelige forståelsen etter vanlig språkbruk. Dette er formulert i bl.a. Gjeldsforsikringsdommen.

Det videre spørsmålet blir om det er rimelig og naturlig å tolke avtalen slik at Marte Kirkerud har rett til å beholde båten til Peder, i lys av øvrige omstendigheter og partsutsagn basert

Det fremgår av faktum av Marte Kirkerud kontakter Peder Ås for med ønske om å kjøpe båten. Peder anfører så at han er svært betenkt med å selge båten. Det inngås en leieavtale på fem år, og det opplyses ikke at leieavtalen kan forlenges når det har gått fem år. Dette taler for at det ikke er inntatt et vilkår om at Marte eventuelt skal få kjøpe båten.

Ordlyden er imidlertid vag og taler verken for eller mot at Marte har rett til beholde båten etter leieavtalen utgår. Det må sees til øvrige omstendigheter for å avklare om Marte har rett til å beholde båten etter Peders død.

Alle omstendighetene rundt avtalen kan være av betydning for tolkningen. Det skal først sees hen til avtalens formål. Avtaleformålet ble tillagt betydelig vekt i

Rørmateriell-dommen. I sagt dom måtte Rørmateriell betale reparasjonsavgiftene fordi det var de som hadde den økonomiske interessen i at bygningen ble holdt i stand.

I denne saken er formålet med avtalen at Peder får leid ut båten, samtidig som han holder båten i familien etter et ønske fra onkelen Ole Ås. Marte, som er ivrig etter å kjøpe, får leie båten i fem år mot kompensasjon.

Spørsmålet videre blir hvilket tolkningsalternativ som best svarer til avtalens formål.

Av leieavtalen fremgår det at Marte Kirkerud får leie "Makrellen" i en periode på fem år, frem til 01.01.2020 ettersom avtalen løper fra 01.01.2015. Peder Ås dør i desember 2019, og Ulla Ås overtar dødsboet som enearving. Leieavtalen opphører imidlertid uansett den 01.01.2020, som taler for at Ulla får overta båten. Ved at Ulla får overta båten, forblir båten i slektens eie.

På den andre side er Marte svært ivrig etter å kjøpe, som Peder er klar over. Likevel burde Marte gitt uttrykk etter snart fem år at hun fremdeles ønsker å kjøpe, eller forlenge leieavtalen.

Tolkningsalternativet som best svarer til avtalens formål er at Marte Kirkerud ikke har rett til å beholde båten.

Etterfølgende atferd og partenes praksis kan være av betydning for hvordan partene har oppfattet sine plikter. Det fremgår av faktum at Marte brukte båten flittig og at hun hadde betalt for alt av vedlikehold og skiftet motor for ett år siden. Peder registrerte dette uten noen innvendinger og forholdt seg passiv. I Silvercoin-dommen fikk etterfølgende atferd betydning mellom to profesjonelle parter. I denne saken er det imidlertid snakk om to privatpersoner.

Et av kontraktsrettens grunnprinsipper er "ytelse mot ytelse". Det må være en viss balanse mellom den risiko hver av partene skal påta seg. I dette tilfeller anfører Marte at hun hadde kjøpt båten av Peder. Det fremgår ikke eksplisitt hvilken båt det er snakk om, størrelse og andre kvalifikasjoner. Likevel kan det tyde på at en pris på 50.000,- i tillegg til at Marte har pusset den opp og betalt alt av vedlikehold, heller er en pris som svarer til kjøp av båt fremfor leie. Marte var villig til å kjøpe båten for 65.000,-. Det er nærliggende å anta at leieprisen pluss kostnadene for vedlikehold svarer til den tidligere prisen som var et tilbud om å kjøpe.

Det er imidlertid ikke inntatt noe vilkår i avtalen at Marte Kirkerud skal ha en viss forkjøpsrett ved Peders død, eller at leieavtalen kan løpe lengre enn fem år. Det er formfrihet i norsk avtalerett jf. NL 5-1-2, og sånn sett kan en avtale av kjøp ha blitt inngått muntlig. Likevel grenser dette mot spekulasjon, og det er ingenting i faktum som tyder på at foreligger en tilstrekkelig enighet mellom partene om overdragelse av båten fra Peder til Marte Kirkerud.

Tatt i betraktning at det er en leieavtale som utgår måneden etter Peders død, og at det ikke er inntatt noen vilkår i avtalen om å forlenge leieavtalen eller om forkjøpsrett, kan det ikke sies at Marte har rett til å beholde båten. I tillegg foreligger det ikke en tilstrekkelig enighet mellom partene om å overdra båten til Marte.

Konklusjon: Marte har ikke rett til å beholde båten.

2 JUR103 V21 spørsmål 2

Det endte med at Marte fikk beholde båten. En fin sommerkveld dro Marte ut i båten for å besøke Hans Tastad. Hun tenkte at hun kanskje kunne få solgt båten til Hans. Hans hadde vært Martes håndballtrener i mange år. Marte visste at Hans gjerne ønsket at forholdet utviklet seg til noe mer enn vennskap. Marte var overhodet ikke interessert i Hans, men tenkte at hun kunne utnytte Hans sin svakhet for henne. Hun hadde med seg noen flasker vin. Da de hadde drukket to flasker begynte Marte å flørte nokså hemningsløst med Hans. Hans ble i svært godt humør og begynte å snakke om seg selv. Han fortalte at han drev et bilutleiefirma og at han gjorde det svært godt økonomisk. Faktum var at han var på konkursens rand og at han kun var ansatt som avdelingssjef i bilutleiefirmaet. Marte sa at hun ikke hadde så god økonomi og at hun vurderte å selge båten, men at det neppe var aktuelt for en rikmann som Hans å kjøpe den gamle sjekten. Hans sa at han gjerne kunne kjøpe sjekten og at det i realiteten ikke betydde noe for ham.

Marte gikk inn i hytten til Hans og tok utskrift av en standard kjøpekontrakt. Faktum var at Marte var helt edru da hun hadde tatt med alkoholfri vin til seg selv. De underskrev avtalen og Hans var ikke mer beruset enn at han, litt ustø, fulgte Marte ned til båten. Marte opplyste da at hun kun hadde drukket alkoholfri vin og at det var helt trygt å kjøre hjem.

Da Hans våknet neste dag ringte han straks til Marte og sa at hun bare kunne droppe å levere båten og at avtalen var ugyldig. Marte mente at avtalen ikke kunne settes til side som ugyldig.

Spørsmål 2

Kan avtalen om salget av båten settes til side som ugyldig etter avtl. § 33?

Skriv ditt svar her

Den overordnede problemstillingen er om salget av båten kan settes til side som ugyldig etter avtl. § 33

Det forutsettes at det er inngått en bindende avtale mellom Marte og Hans.

Det grunnleggende prinsippet i norsk avtalerett er pacta sunt servanda. Avtaler skal holdes jf. NL 5-1-2. I noen tilfeller vil det være uriktig å bygge rett på avtalen, og avtaleloven oppstiller noen unntak fra denne regelen.

Det videre spørsmålet om avtalen av salget kan bli satt til side som ugyldig etter avtl. § 33.

Bestemmelsen i avtl. § 33 krever at partene opptrer redelig ved inngåelsen av avtaler.

Videre er det en rekke vilkår som være til stede for å kunne påberope seg § 33. Det må basert på lovbestemmelsens ordlyd, foreligge visse "omstændigheter" som har virket inn på løftet. Det må antas at mottakeren "kjendte til" kunnskapen og det må "stride mot redelighet og god tro" å bygge rett på løftet.

Det er klart at det foreligger visse "omstændigheter" som har virket inn på løftet. Dette utgangspunktet følger ikke av lovens ordlyd, men er sikkert rett jf. rettspraksis og teori. Marte vil utnytte Hans sin affeksjon for henne for å få solgt båten til Hans. Marte tar i tillegg med alkohol, slik sett er avtalen mellom henne og Hans gjort i beruset tilstand. Det fremkommer senere av faktum at Marte tok med alkohol fri vin til selv, og at det dermed var et bevisst valg fra Marte sin side.

Løftemottakeren "må antaages" å ha "kjent til" de faktiske omstændigheter. Det fremgår av faktum at Marte visste om Hans sine følelser og gikk aktivt inn for å utnytte dem. Den onde tro må foreligge da løftet kom til mottakerens kunnskap,

jf. avtl. § 39. Basert på faktum kommer løftet til løftemottakeren, Marte, straks etter at hun flørter hensynsløst med Hans.

"Omstændigheter" er et vidtfarende begrep. Det må likevel være konkrete forhold, og ikke hypoteser/skjønn jf. Ot. prp. nr. 63 (1917). I tillegg til at Marte utnytter Hans sin affeksjon for henne, tar hun med en flaske vin som i følge faktum er konsumert før avtaleinngåelsen. "Omstændigheter" kan være å avgi et løfte i ruspåvirket tilstand. Likevel fremgår det av faktum at Hans ikke var mer beruset enn å være litt ustø.

Hans ønsker å utvikle forholdet til Marte til noe mer enn vennskap. Dersom Marte kun hadde vært en tilfeldig selger vil det være nærliggende å anta at Hans ikke hadde inngått avtalen om å kjøpe båten. Det fremgår av faktum at Hans er på konkursens rand, og at han dermed trolig ikke ville kjøpt en båt på en slik impulsiv måte. Innvirkningskravet følger av samstemt rettspraksis.

Det sentrale avgrensningsskriterium i § 33 er om det vil stride mot redelighet eller god tro å oppfylle avtalen etter sitt innhold.

Det videre spørsmålet blir om det vil "stride mot redelighet og god tro" å gjøre salget av båten gjeldende.

Redelighetskriteriet beror på partenes atferd og omstendighetene rundt tilblivelsen av avtalen.

Det fremgår av Tromsø Sparebank-dommen at løftegiveren "ikke ville ha undertegnet løftet dersom han hadde hatt kjennskap om de faktiske forhold". Det ble dermed spørsmål om banken opptrådte uredelig ovenfor kunden.

I denne saken kan det være nærliggende å legge til grunn at det foreligger opplysningssvikt. Det blir i noen grad spekulasjon å hevde at Marte har fortiet

relevante opplysninger om båten. Likevel er det er ikke beskrevet hvilken båt som selges og dens kvalifikasjoner. Det er visse typer informasjon som er vesentlig for vurderingen av om en part skal binde seg. Det fremgår av juridisk teori at dersom løftemottakeren, Marte i dette tilfeller, fortier slik informasjon, er grensen for det uredelige ofte passert.

Likevel er det løftegiveren som selv må sørge for å skaffe seg de relevante opplysningene. Forskjellen i denne saken og Tromsø Sparebank er at parten i Tromsø Sparebank ikke ble informert om de faktiske forholdene. Slik sett ble ikke Hans villedet til å inngå en avtale med Marte om kjøp av båten. Han kunne ha bedt om vesentlige opplysninger før han underskrev avtalen.

At løftegiveren blir utsatt for press kan være grunn til å sette en avtale til side som ugyldig etter avtaleloven § 33. Graden av press vil avgjøre om det vil stride mot redelighet å gjøre avtalen gjeldende. Press kan være alt fra vold og trusler til press som blir ansett som akseptert forhandlingsteknikk. Det fremgår av faktum at Hans får i seg en flaske vin, og straks begynner Marte å flørte hensynsløst. Kort tid etterpå er det inngått en avtale om salg av båten. I salg av bolig kan det bli ansett som press å sette en kort akseptfrist for å presse kjøper til å ta en rask avgjørelse. I dette tilfellet angis det ingen akseptfrist, men heller ingen betenkningstid.

Partens ressursstyrke kan være av betydning for om en avtale kan settes til side som ugyldig etter avtl. § 33. Desto større ubalanse mellom partenes ressursstyrke, desto mer forventes av den sterke parten når det gjelder å ivareta den ressursvake interesser jf. juridisk teori. Det er en høyere terskel for å anvende redelighetskriteriet i avtaler mellom profesjonelle. Dersom det er et ulikt styrkeforhold er terskelen lavere.

Dette får imidlertid ikke særlig stor betydning i vår sak, da avtalen er mellom to privatpersoner og en er ikke mer kyndig på området enn den andre.

I moderne kontraktsrett anses partene for å ha en generell plikt til å være lojale ovenfor hverandre. Partene må til en viss grad ivareta den andres interesser. Lojalitetskravet ville vært spesielt relevant dersom Marte hadde hatt kunnskap om Hans sin økonomiske situasjon. Da Marte var feilaktig informert om økonomien til Hans, er Marte i "god tro" om hans forutsetninger for å kjøpe båten.

Etter en samlet helhetsvurdering vil det få betydelig vekt at Marte oppfordret Hans til å kjøpe båten på bakgrunn av Hans sin affeksjon for Marte, som ble utnyttet, og at Hans kan anses som å ha vært i beruset tilstand.

Omstendighetene som må foreligge for å påberope seg § 33 må ha virket inn på/motiverende for løftegiverens ønske. Hans sin økonomiske stilling tilsier at dersom det hadde vært en annen selger, hadde det ikke blitt inngått en avtale. Det strider dermed mot redelighet og god tro dersom Marte gjør rett gjeldende etter løftet.

Konklusjon: avtalen om salg av båten kan settes til side som ugyldig etter avtl. § 33.

3 JUR103 V21 spørsmål 3

Hans og Marte ble gode venner etter at de hadde løst saken om salg av båten.

Marte oppsøkte Bilutleie AS, hvor Hans jobbet. Hun opplyste at hun om en uke skulle delta i en golfturnering i nærheten av Nice i Frankrike og at hun hadde behov for en leiebil. Hans viste Marte de ulike bilmodellene og opplyste at hun kunne få 10 % rabatt på leie av bil. Marte ble meget begeistret for en Porsche. Det var den dyreste leiebilen firmaet hadde. Marte fikk utlevert all informasjon om priser og vilkår som gjaldt leieforholdet. Hun tok imot materiellet og sa at hun ville komme innom neste dag og ta stilling til om hun ønsket å leie en så dyr bil. Hans oppfordret henne til å lese vilkårene nøye.

Da Marte kom tilbake neste dag viste det seg at Hans hadde leid ut Porschen samme dag og det var ikke flere slike biler for utleie. Marte hevdet da at Bilutleie AS hadde gått fra et bindende tilbud. Hans hevdet at han ikke hadde gitt Marte noe tilbud som innebar at han var forpliktet til å reservere Porschen for henne.

Spørsmål 3

Hadde Bilutleie AS gitt bindende tilbud til Marte om at hun kunne få leie Porschen?

Skriv ditt svar her

Det overordnede problemstillingen er om Bilutleie AS hadde gitt bindende tilbud til Marte om at hun kunne leie Porschen.

Det forutsettes at et tilbud binder tilbydereren. Avtalenloven regulerer ikke grensen mellom bundethet og ubundethet. Spørsmålet beror seg således på ulovfestede regler om avtaleinngåelse.

Det fremgår av langvarig og samstemt rettspraksis at vurderingstema for binding er om en part har fått rimelig grunn til å tro at den andre part har ønsket å binde seg. Dette er formulert bl.a. i Tomtekjøpsdommen og Gate Gourmet-dommen.

Vurderingstemaet tar utgangspunkt i partenes uttalelser, atferd og øvrige omstendigheter.

Det videre spørsmålet blir om Bilutleie AS har gitt Marte en rimelig grunn til å tro at de ønsket å binde seg til utleie av Porschen.

Det må først tas utgangspunkt i ordlyden for å avklare om avgiveren er bundet. Objektiv tolkning basert på den alminnelig språklige forståelsen av ordene er utgangspunktet.

I Harketstad-dommen ble ord som "ønsker" og "vi vil gjerne" brukt i et brev. Høyesterett kom til at det ikke forelå binding, men at det heller var en "idéskisse" og "opplegg til senere drøftelser". Ordlyden var dermed for vag til å indikere binding.

Det fremgår av faktum at Marte er på utkikk etter en leiebil. Videre viste Hans frem de ulike modellene og opplyste om at Marte kunne få 10% avslag.

I vår sak er det imidlertid ikke mulig å identifisere partsutsagn som klart kan gi en part rimelig grunn til å tro at den andre har ment å binde seg. Det må dermed sees hen til øvrige omstendigheter for å avklare om det er avgitt et bindende tilbud fra Bil AS om salg av Porchen.

Utsagnet må normalt være spesifisert med hensyn til innholdet av forpliktelsene, for at mottakeren skal ha rimelig grunn til å tro at parten har ment å binde seg.

I Tomtekjøpsdommen ble spørsmålet om avtale var inngått, besvart bekreftende. Avtalen gjaldt kjøp av fast eiendom. Høyesterett kom frem til at det var inngått avtale fordi "grensene for tomten var.. tilstrekkelig avklart" jf. Rt. 1991 s. 1171 på s. 1178.

I denne saken skal den ene parten yte penger mot en realytelse. Realtytelsen må som regel være avklart hvis avgiveren av utsagnet skal være bundet.

Det fremgår av FN-konvensjonen at om kontrakter for internasjonale løsørekjøp (CISG) at det er å regne som et tilbud når forslag til å inngå kjøpsavtaler er tilstrekkelig presist i sitt innhold.

Det er imidlertid snakk om en leieavtale. Men det er likevel treffende for norsk rett for andre avtaler enn kjøp, jf. juridisk teori. Porchen, leieobjektet, er avklart i den forstand at Marte har fått utlevert all informasjon om priser og vilkår som gjaldt leieforholdet. Det fremgår av faktum at Marte oppsøkte Bilutleie AS, som kan være en indikasjon på at hun også har fått inspisert leieobjektivet.

Realtytelsen er således tilstrekkelig avklart for å indikere binding.

Det fremgår av samstemt og langvarig rettspraksis at alle "vesentlige punkter" som utgangspunkt må være avklart. I Ernst & Young-dommen var forpliktelsens

art, hvilken gjenstand det var snakk om og prisen avklart.

Realytelsen er som nevnt tidligere avklart, dette er også prisen jf. faktum. Marte skulle få 10% avslag, i tillegg visste hun at det var snakk om den dyreste bilen.

Et annet vesentlig punkt kan være overtakelsestidspunktet. Bilutleie AS er klar over at Marte trenger leiebilen innen en ukes tid.

Marte anfører at hun skal komme tilbake neste dag for å ta stilling til om hun vil inngå avtale om leie av bilen. Bilutleie AS anfører så at hun må lese avtalevilkårene nøye, dette kan være en indikasjon på at de har ment å binde seg og vil gi Marte en rimelig grunn til å tro at de har ment å binde seg da hun blir oppfordret til å gå nøye gjennom dem.

I tillegg til dette er Bilutleie AS en profesjonell part. Styrkeforholdet er i ubalanse. Dersom Bilutleie AS ikke hadde en forutsetning om å binde seg, skulle det vært klargjort ovenfor Marte at Porchen kan bli leid ut i perioden hun måtte tenke seg om.

Etter en samlet helhetsvurdering legges det vekt på at de vesentlige punktene i avtalen var tilstrekkelig avklart til å gi Marte en rimelig grunn til å tro at Bilutleie AS ønsket å binde seg. I tillegg er det en profesjonell part, som således har et større ansvar om å uttrykke seg klarere.

Konklusjon: Bilutleie AS hadde gitt en bindende tilbud til Marte om at hun kunne leie Porchen.

4 JUR103 V21 spørsmål 4

Saken ble løst ved at Hans tilbød Marte å leie en Audi RS 6 for 80 % av full pris. Marte syntes det var en god avtale og de ble enige om at Marte skulle hente bilen neste dag. Da daglig leder i Bilutleie AS fikk se avtalen Hans hadde inngått, ringte han til Marte og sa at hun bare måtte se bort fra avtalen. Han opplyste at Hans hadde fått klar beskjed om at han ikke hadde rett til å gi mer enn 10 % rabatt, og at denne bilen ikke skulle leies ut til noen under 26 år dersom den skulle kjøres i utlandet. Marte, som var 25 år, sa at hun ikke var kjent med dette og hevdet at Bilutleie AS var bundet av avtalen.

Spørsmål 4

Er Bilutleie AS bundet av avtalen med Marte om leie av bilen?

Skriv ditt svar her

Den overordnede problemstillingen er om Bilutleie AS er bundet av avtalen med Marte om leie av bilen.

Et utgangspunkt i norsk avtalerett er at en kun kan binde seg selv. For at Bilutleie AS skal være bundet av avtalen med Marte om leie av bilen, må det foreligge en fullmakt som stadfester retten til å foreta inngåelse av avtaler.

Det fremgår av avtl. § 10 (2) at den som har en "stilling" etter "lov" eller "sedvane" gis adgang til å inngå avtaler på vegne av fullmaktsgiver.

Det må først vurderes om Hans har en stilling som gir han adgang til å inngå avtaler på vegne av Bilutleie AS.

Inn under stillingsfullmakten er som regel arbeidsgivere som avgir eller mottar løfter eller påbud på vegne av sin arbeidsgiver.

For at en stillingsfullmakt skal foreligge, må det i dette tilfelle være basert på sedvane. Det må for stillingstypen finnes en praksis som har en viss utbredelse og en viss varighet, der aktørene i bransjen legger til grunn at personer med den aktuelle stillingen kan binde prinsipalen jf. juridisk teori.

Som arbeidstaker i et bilutleie firma er det nærliggende å anta at det foretas hyppige og rutinemessige inngåelser av avtaler. Det er som regel flere ansatte, og den daglige leder kan ikke alltid være til stede.

Den legges til grunn at arbeidstaker Hans i bilutleie AS har en sedvanebasert stillingsfullmakt.

Binding ved fullmakt forutsetter at fullmektigens avtale med tredjemann er innenfor "fuldmagtens grænse"/innenfor det fullmektigen er legitimert til jf. avtl

§ 10 første ledd.

Det fremgår av faktum at daglig leder i bilutleie AS anfører at Marte må se bort i fra avtalen. Fullmektigen har handlet utenfor fullmaktens grense, da den interne instruksen gitt av prinsipalen var at det ikke kunne gis mer enn 10% rabatt. I tillegg kan ikke biler leies ut til personer under 26 år.

Basert på generelle avtalerettslige prinsipper så kan de interne begrensningene i fullmektigens evne til å binde prinsipalen normalt ikke gjøres gjeldende ovenfor medkontrahent som er i aktsom god tro.

Det videre spørsmålet blir om Marte var i aktsom god tro angående avtalen om bilutleie, og at hun ikke visste om de interne instruksene.

Marte anfører at hun ikke var kjent med prinsipalens anførsler. Dersom fullmektig handler innenfor intern rett, bindes prinsipalen jf. avtl. § 11 første ledd.

Ved selvstendige fullmakter slik som stillingsfullmakter må det ved instruksbrudd sees hen til avtl. § 11 første ledd.

Det fremgår av avtl. § 11 første ledd at dersom "fuldmægtigen handlet i strid med forskrifter, som fuldmagtsgiveren har git ham, og forstod tredjemand det eller burde forstaat det...ikke bindende for fuldmagtsgiveren". Det kan i denne saken ikke legges til grunn at Marte var i ond tro.

Etter en samlet helhetsvurdering hvor det foreligger en sedvanebasert stillingsfullmakt, og medkontrahenten verken forsto eller burde forstått at fullmektigen handlet i strid med instruks som prinsipalen har gitt ham, legges det til grunn at prinsipalen er bundet.

Konklusjon: Bilutleie AS er bundet av avtalen med Marte om leie av bilen.